

Sajátos óvodai koncepciónk

„A gyermek ember.

*Szellemi, személyes életre, szabadságra és felelősségre, közösségre,
nyelvre és kultúrára van rendelve.”*

(Nyíri Tamás)

Bevezető

Kedves Szülők, kedves Olvasó!

1. A vecsési Mosolyország Óvoda a 220 magyarországi német nemzetiségi óvodák egyike országunkban. A magyarországi német nemzetiségi óvodák különlegessége az a lehetőség, melyben a gyermekek találkoznak a Magyarországi Németek kultúrájával, hagyományaival, életformájával és lehetőség a német nyelv megélésére.
2. Hogy ezt milyen módon szeretnénk elérni, ezt fogalmaztuk meg koncepciónkban önmagunknak és Kedves Szülők, Önöknek!
3. Munkánkban a Magyarországi Német Nemzetiségi Óvodák Irányelvei-t vettük alapul, ez a dokumentum egyben keretet is jelentett céljainknak.

*„Az egészséges személyiség aktív befolyást gyakorol környezetére, személyisége bizonyos
egységről tanúskodik, s helyesen képes észlelni a világot és saját magát.”*

(Marie Jahoda)

Irányelveink

- A német nyelv és kultúra a magyarországi német identitás megőrzésének alapvető feltétele.
- A magyarországi német óvodában a német nyelv elsőbbséget élvez.
- A német nyelv elsajátítása az óvoda és a család közös feladata.
- Óvodánk nyitott a német nyelvű nevelés érdekében.
- Óvodánkban biztosított a magas színvonalú oktatás-nevelés.

A gyermekek számára milyen előnyöket jelent

„Ahány nyelvet beszélek, annyi úton ismerhetem meg a világot.”

(Karl Valentin)

- A gyermek egy nagyobb közösséghez tartozónak érzi magát.
- A gyermek örömmel és szívesen éli meg a hagyományos ünnepeket, ünnepélyeket.
- A gyermek, élő tradíciókat és kultúrát ismerhet és erősíthet meg.
- A gyermek megtanulja az alkotást, az átélést, a továbbadást értékelni és megőrizni.
- A gyermek tiszteletet tanul.
- A gyermek toleráns és nyitott lesz más kultúrák iránt.
- Az élő hagyományok élményt jelentenek a gyermekeknek.

Gyermekképünk

- Minden gyermek egyedi megjelenésében, képességeiben, szükségleteiben, gondolkodásában, fejlődésében és tanulásában.
- A gyermek, születésétől fogva magában hordoz mindent, amivel fejlődhet, amivé bontakozhat és aktív életet élhet. „Saját maga építőmestere.”
- Ahhoz, hogy a gyermek fejlődésében kibontakozzon elismerésre, figyelemre, védelemre van szüksége. Szüksége van szabadságra és biztonságra. Szüksége van a felnőttekre és egy neki való környezetre, melyben sokoldalú kezdeményezéseket és tapasztalatszerzési lehetőséget biztosítanak számára. Tájékozódásához és védelméhez követhető, értelmes szabályokra és határookra van szüksége, melyek fejlődési törekvéseiben támogatják. A gyermekeknek mintára, modellre van szüksége, melyekhez igazodhat.
- A gyermek kezdetől fogva kutató és felfedező. Kíváncsisága, rácsodálkozó képessége, nyitottsága minden újra akarata, fejlődése hajtóereje.
- A gyermek minden érzékszervével éli meg környezetét. Spontán módon fordul érdeklődésével, kíváncsiságával a pillanatnyi dolgokhoz. A nyelv segítségével megalkotja saját világát.
- A gyermek, tanulásra képes és szívesen tanul. A tanuláshoz és a tanulásban más-más időre van szüksége. A különböző időkben érdeklődésének súlypontjai is különbözőek.
- A gyermek közösségi lény. A „te” világtól az „én” és „mi” világáig különböző találkozásokra, tapasztalatokra és konfrontációra van szüksége.
- A gyermeknek olyan felnőtt kísérőkre van szüksége, akik példaképek, akik tisztelik személyiségét és méltatják sajátosságát.
- Minden gyermek szeret játszani. A játék az óvodában a cselekvés és a tanulás.
- Az óvodáskor játékidő, és a játékidő tanulás és nevelés.
- A gyermeknek hatalmas a mozgásigénye.
- A gyermek bátor és örömmel kísérletezik.
- A gyermek ösztönösen boldog, magában hordozza az életörömet.
- A gyermek közlékeny, gondolatait, elképzeléseit, ötleteit, érzelmeit nyelvileg is kifejezi.

„Legszebb emlék a szeretet, amelyet mások szívében hagyunk magunk után ...”

/Cicero/

Nyelvi nevelés és kultúráközvetítés

A gyermek alapvetően kíváncsi – más nyelvek vonatkozásában is. Elég tudásvágygal és bátorsággal rendelkezik ahhoz, hogy idegen szavakat utánozzon. Közben nem tökéletességre törekszik, hanem örül minden szónak, amit más gyermekekkel, felnőttekkel beszélhet. Szeretné, ha megértenék. Professzionális, gyermek közeli nyelvi nevelést kívánunk megvalósítani, amit játékosan, élményekre alapozva, az egész személyiség fejlesztését célozva szervezünk.

Ahogy ezt elérjük

Tudatosan sokat beszélünk a gyermekekkel, mégpedig németül, láthatóan nekünk is örömet jelent a beszéd. Közben bízunk abban, hogy minden egyes gyermek velünk együtt érti a nyelvet.

- Cselekvéseinket, mindennapos rutin tevékenységünket német szóval, többnyire német köznyelven kísérfjük.
- Játékukban is német szóval kísérfjük a gyermekeket.
- A különböző napi tevékenységekhez (kézfmosás, rend rakás, étkezés....) mondókázunk, német nyelven adjuk az utasításokat, gyakran énekelve.
- Ha magyar nyelven fordul hozzánk egy gyermek, németül ismételfjük meg az elmondottakat és németül válaszolunk.
- Érthetően és pontosan beszéljük a német nyelvet.
- Elfogadható beszédtempót alkalmazunk.
- Érthetően beszélünk, beszédünkben tudatosan alkalmazzuk a testbeszédet (mimika, gesztikuláció), hogy a gyermekek lássák is, amit beszélünk.
- Pontos fogalmakat alkalmazunk.
- Szemmagasságban beszélünk a gyermekekkel.
- Tudatosan alkalmazzuk a testbeszédet, az elmondottak szemléltetésére.
- A gyermekek nyelvi kifejezőkészségét új fogalmak bevezetésével és gyakori ismétlésével fejlesztjük.
- Körültekintően és figyelmesen hallgatjuk a gyermek közléseit. Megnyilatkozásainál, beszélgetéseinél érdeklődők vagyunk, ezzel jelezzük párbeszéd készségünket. A beszélgetésekben a gyermek olyan lehetőségeket tapasztal, amelyek kitarják számára a nyelvet:
- Képes kívánságokat, érzelmeket, elképzeléseket, véleményeket kifejezni, problémákat és konfliktusokat megoldani. Közben megtapasztalja, hogy komolyan veszik.
- Sok őt érintő dologban dönthet, ezzel megtapasztalja, hogy komolyan veszik. Megéli hatékonyságát, ezzel erősödik önértékelése.
- Megismeri más személyek látásmódját. Tudatosan benne, hogy különböző vélemények, lehetőségek vannak. Ez néha konfliktusokhoz vezet, néha szívesen tanulunk egymástól.
- Érdeklődéssel és figyelemmel hallgatjuk a gyermeket, hagyjuk beszélni, miközben rá nézünk. Időt adunk a gyermeknek és magunknak is.
- Ha valamit nem értettünk, újra megkérdezzük.
- Beszédhibák esetén nem szakítjuk félbe a gyermeket, hagyjuk elmondani a mondandóját. Észrevétlenül megismételfjük hibátlanul a mondottakat.
- Tisztelfjük a gyermekek kívánságait és érzéseit.

Ezek a tapasztalatok beszédre ösztönzik a gyermeket. Örömet lel a párbeszédekben.

- A képeskönyvek elengedhetetlenek az óvodai nyelvi nevelésben. A nyelvi kifejezés és a látás együttesen hordoz örömforrást a képeskönyvek nézegetésekor. A könyvek tartalmának hallatára, képnézegetéskor, olvasáskor szabadjára engedhetik fantáziájukat és közben fejlődik szókincsük.
- Meséket, szabad történeteket mesélünk, képeskönyveket olvasunk.
- A gyermekek a meséket dramatizálják ill. bábokkal eljátsszák.
- Különböző történetek kitalálására és mesélésére motiváljuk a gyermekeket.

Az óvodai életben minden cselekvést, történést beszéd kísér. Tudatában vagyunk annak, hogy a nyelvi fejlesztés a mindennapi beszélgetéssel és meséléssel kezdődik.

Napirendünk minden mozzanatát megragadjuk a német nyelv közvetítésére.

Ahogyan ezt elérjük

- Alapelvünk: a **mindennapi élethelyzetekben**, étkezésnél, mosdóban, öltözködéskor stb. németül beszélünk a gyermekekkel.
- Érkezéskor minden gyermeket személyesen üdvözlünk. Kezet fogunk, szemkontaktust veszünk fel és németül szólítjuk meg. Közben egyszerű mondatmodelleket alkalmazunk „Jól vagy?“, „Csinos a ruhád. Szép a frizurád.” .
- A reggelinél is mindig németül beszélünk, közben egyszerű utasításokat közvetítünk: „Hozzál kérlek egy székelt!“, „Hozzál kérlek egy tányért!”.
- Játékidőben minden lehetséges helyzetben németül beszélünk.
- Foglalkozásokon németül beszélünk, énekelünk, mondókázunk.
- A napirend további cselekvéseiben, rakodásnál, az öltözőben, az udvaron, tornánál németül beszélünk.
- Az ebédnél megnevezzük az ételeket, étkezéshez kapcsolódó mondókákat mondunk, utasításokat, kéréseket fogalmazunk meg németül.
- Pihenéskor német altatót énekelünk, német mesét, vagy verset mondunk.
- Barkácsolásnál németül beszélünk.
- Konfliktushelyzetekben is német szóval kísérik a gyermekeket.
- Német nyelvű számítógépes játékokat ajánlunk a gyerekeknek.
- Bábokkal kezdeményezünk német nyelvi cselekvéseket.
- Minden gyermektől egyénileg németül köszönünk el.
- Lehetőség szerint az óvónők egymás között is németül beszélnek.

„Az egyén több, mint mindaz, ami az egyént alkotja: ez a többlet, melynek nincs neve, a személyiség.”

(Márai Sándor)

A **kulturális hagyományok** identitást alapozó, alakító tevékenységek. Közösségi érzést fejlesztenek és erősítenek.

Az élő szokások élményt jelentenek a gyermekeknek, teljes körű átélést biztosítanak. A magyarországi német kulturális hagyományokat, a gyermekek aktuális életvitelének figyelembevételével ápoljuk.

Ahogyan ezt elérjük

- A nyelv és a kultúra nagyon közel állnak egymáshoz. Lehetővé tesszük hagyományokkal, életformával a magyarországi német kultúrával való találkozást. Élő szokásokat ápolunk és továbbadjuk azt, közben kizárólag németül beszélünk.
- Együtt gyűjtünk a gyermekekkel kulturális értékeket (ruházat, használati eszközök ...). Együtt rácsodálkozunk és kifejtjük egy témafeldolgozásban. Beépítjük mindennapi környezetünkbe, a gyermekek cselekvéseikhez ezeket felhasználják.
- Ápoljuk a régi dal- és mesevilágot, közben találkozunk a helyi nyelvjárással.
- Részesei vagyunk a falu és a tágabb környezet ünnepeinek.
- A magyarországi németek ünnepeit kétnyelvűen szervezzük a gyermekekkel.
- Tágabb környezetünkben meglátogatunk érdekes, különleges épületeket, kiállításokat, múzeumokat...
- Népviseletet és néptánc ruhákat szerzünk be.
- Az óvoda használati eszközei, régi idők motívumait hordozzák (asztalterítő, függöny, szalvéta, játék, dekoráció, faragás, hímzés stb.).
- A gyermekekkel német néptáncot táncolunk, népviseleti ruhában.
- A helyi szokásokat, hagyományokat beépítjük az óvoda mindennapi életébe, alkalmazzuk a helyi vagy a Magyarországi Németekre jellemző szimbólumokat.
- Hagyományos süteményeket készítünk.
- A helyi specialitásoknak megfelelő ételeket, süteményeket készítünk, melyek receptjeivel is megismertetjük a fiatal szülőket az óvodai rendezvényeken.
- Megismertetjük a gyermekeket a hagyományos magyarországi német hangszerekkel.

„A gyermeklélektan a játékot antropológiai alapjelenségnek tekinti és királyi útnak nemcsak a fejlődés megismeréséhez, hanem a fejlesztés megszépítéséhez is.”

(Méri Ferenc)

A játék a tanulás királyi útja. Ezt az alapelvet követjük a nyelvi nevelésben is. Sokszínű játéklehetőséget kínálunk, mely alkalom egyben a német nyelv elsajátítására. Két játékformát különböztetünk meg: a szabad játékot és az irányított játékot.

Nyelvi fejlesztés a szabad játékban

- A szabad játékban a gyermek maga dönt arról, kivel, mivel, hol és mennyi ideig játszik. Napirendünkben a szabad játéknak nagy teret engedünk. A gyermekek szembesülnek saját és mások érzelmeivel, megtanulnak tekintettel lenni az érzelmekre, megélik erősségeiket és gyengeségeiket. Magyarországi német óvodában dolgozó óvónóként az a feladatunk, hogy a szabad játékban is érvényesüljön a német nyelvhasználat.
- Játékukban megfigyeljük a gyermekeket és kellő időben játékötleteket adunk német nyelven.
- Beleélésel veszünk részt a játékban és közben németül beszélünk.

Nyelvi nevelés az irányított játékban

- Az irányított játékban sokszínű kreatív játékkal és játékformákkal ismertetjük meg a német nyelvet: dalok, mondókák, történetek, mesék, beszélgetések, körjátékok, táncok, szerepjátékok...

Minden gyermek kíváncsi és ég benne a tudásszomj. A beszélgetés a nyelvi nevelés legfontosabb formája.

- Minden lehetséges mindennapi élethelyzetben beszédre ösztönözzük a gyermekeket, közben mindig németül beszélünk.
- Beszélgetéseket kezdeményezünk séták, kirándulások után. Ezeken a gyermekek sok benyomást szereznek, amelyekről beszélni szeretnének.
- Beszélgető-kört kezdeményezünk színházi előadások után. Ilyen szép és izgalmas élmények után a gyermekeknek sok mondanivalójuk van. Közben újra átéljük a cselekményeket. Benyomásaikról, érzelmeikről, félelmeikről a csoportban beszélhetnek ez segít a feldolgozásban.
- Lehetőséget teremtünk óvodán kívüli eseményekről, tapasztalatokról beszélni.

A tanulás színterei és légköre

Játékosan nyelvet tanulni jó közérzetben

„ Csak vidám szívvel vagyunk képesek gyönyörködni a jóban.”

(I. Kant)

A nyelvi nevelés olyan légkört követel, melyben a gyermekek megtapasztalják az értékeket, melyben félelemmentesen, gondtalanul, vidáman beszélhetnek és figyelhetnek a beszédre.

Olyan légkört teremtünk, melyben jó közérzetük kezdeményező tanulási környezetben valósul meg.

Ahogyan ezt elérjük

- Minden gyermeket komolyan vesszük egyéni szükségleteivel.
- Minden gyermeket meghallgatunk, időt adunk, hogy szükségleteiről, benyomásairól beszéljen. Ezzel megmutatjuk, hogy fontos számunkra, hogy elismerjük, hogy szeretjük.
- Döntési – hozzászólási lehetőségeket biztosítunk a gyermekeknek.
- Megbízunk a gyermekekben.
- Közös alkotunk szabályokat és megállapodásokat a gyermekekkel.
- Szertartásokkal világos szerkezetű napirendet hozunk létre, melyek a gyermekeknek biztonságot adnak és segítik tájékozódásukat ezzel nagymértékben hozzájárulunk a jó közérzetükhöz.
- Óvónóként tudatában vagyunk annak, hogy magatartásunkkal, viselkedésünkkel alakítjuk a szociális érzelmi klímát.
- Biztosítjuk az aktivitás és pihenés egyensúlyát.
- A gyermekek szívesen zenélnek, a zene felszabadít, örömforrást jelent, a jó közérzet megteremtésének fontos eszköze az óvodában. Zenélés, dalolás közben játékosan tanulják a német nyelvet.
- Kezdeményezéseinkben figyelembe vesszük a zenei fejlesztést, ezzel erősítjük a gyermek jó közérzetét miközben új kifejezési formákat fedez fel. A mondókák ritmusa, a játékdalok dallama megalapozzák a nyelvi gondolkodást, emlékeztetést.
- A daloknak, körjátékoknak, táncoknak, zenei történeteknek meghatározó szerepe van az óvodai mindennapokban.

- Szinte minden játékban találunk ritmikus mozgásokat, pl. ujj-játékok nyelvhez, mozgáshoz kötődnek, ezzel örömforrást jelentenek a gyermekeknek.
- Játsszunk az Orff-hangszerekkel is, mely a gyermekek élmény- és kifejezésvilágát gazdagítja. A gyermekek nagyon kreatívak minden tárgyban képesek hangot találni, mellyel ritmust hoznak létre, vagyis zenélnék.
- A gyermekeket megismertetjük a magyarországi németek jellegzetes hangszereivel (harmonika, trombita stb.).

A gyermekeknek olyan környezetre van szükségük, melyben a terek és tárgyak kezdeményezésre ösztönzik a gyermeki kíváncsiságot és cselekvési szükségletet.

A belső és külső tereken olyan játékhelyszíneket hozunk létre, amelyek sokszínű lehetőséget teremtenek a foglalkoztatáshoz.

Ahogyan ezt elérjük

- Ösztönző tanulási környezetet hozunk létre, játékhelyszíneket rendezünk be.
- Belső tereinket strukturáljuk
 - A csoportszobában és az óvodában különböző sarkokat hozunk létre: étkező-, beszélgető-, mese-, természet-, nemzetiségi-, báb-, építősarok, asztali játékok stb.)
 - A csoportszobában különböző játékhelyszínek állnak rendelkezésre (babakonyha, építősarok, asztali játékok stb.).
 - Kialakítunk egy barkács- sarkot tipikus magyarországi német tárgyakkal.
 - Pihenőhelyet alakítunk ki.
 - Megragadunk minden lehetőséget belső terek nyitására.
- Kreatívan rendezünk be minden lehetséges külső teret, hogy a gyermekek minél több tapasztalatot szerezzenek.
 - A külső terek berendezésével sokféle mozgáslehetőséget kínálunk.
 - Rendelkezünk közlekedési parkkal, ahol a gyermekek a közlekedési szabályokkal ismerkedhetnek, azokat gyakorolják.
 - Lehetőség van mászásra, hintázásra.
 - A kert egy részét veteményeskertnek rendeztük be, ahol zöldséget és virágot termesztünk.

A nyelv és kultúra fejlesztése tükröződik a helységek berendezésében.

Ahogyan ezt elérjük

- A német nyelvet az egész óvodában láthatóvá tesszük. Ez feliratokkal, tájékoztató táblákkal valósul meg (köszöntések, meghívók, faliújságok, feliratok stb.). Írott táblákkal jelöljük a játéksarkokat, leírjuk mit tanulnak a gyerekek: „Ezt tanulom.”
- Kifüggesztünk egy térképet magyarországi német településekkel és helységnevekkel.
- A polcokon mindig található német nyelvű játékok, könyvek CD-k.
- Az óvodában vannak állandó és időszakos kiállítások a magyarországi német szokásokhoz (ruhadarabok, babák, játékeszközök, korszok, bútorok).
- A babaszobában régi játékok és népviseleti baba található.

- A népviselethez, ünnepekhez, építészethez kialakítunk egy képgalériát.
- A gyermekek megismerkednek a magyarországi németek szimbólumaival (rozmaring, jellemző színek, motívumok, minták, hímzések).
- Rendezvényeinkhez kétnyelvű meghívókat készítünk (Márton-nap, anyák napja, stb.).

Minden tanulási helyszínen sokszínű élmény- és tapasztalatszerzést biztosítunk, ahol a gyermekek minden érzékszervükkel tanulhatnak, a gyermekekkel közösen állapotunk meg óvodán kívüli tanulási helyszíneken. Minden gyermeki aktivitást német nyelven kísérünk.

Ahogyan ezt elérjük

- Lehetőségeinkhez képest eredeti helyszíneken jussanak élményhez a gyermekek (szüret, pince, kukorica törés, rét, gyümölcsök, piac, bolt, templom, temető).
- A szülőkkel együtt szervezünk kirándulásokat, környezeti megfigyeléseket, látogatunk el kiállításokra, nézünk meg nyilvános épületeket (önkormányzat, iskola, posta, üzletek, templom).
- Megtapasztaltatjuk a növények fejlődését (mire van szükség: víz, fény, föld).
- Vízrel kísérletezünk.
- Kirándulásokat szervezünk pl. a víz világnapján a patakhöz kirándulunk.
- Minden évszakban szervezünk természeti változásokat megfigyelő sétákat (szőlőskert, kukoricaföld, erdő), ilyenkor terméseket is gyűjtünk.
- Mindig új tanulási helyszíneket keresünk a tágabb környezetben – könyvtár, a község művészeinél, kézműveseinél a falu-múzeumban.
- A település kézműveseit látogatjuk meg, megtekintjük a műhelyeiket, szerszámaikat és kérjük, hogy munkájukról (kötélkészítő, kőfaragó, asztalos, bognár, cipész, képfestő, szabó, fodrász) beszéljenek.
- Meglátogatunk egy paraszti gazdaságot, ahol megnézzük az állatok etetését (ló, tehén, sertés, baromfi stb.).

Együttműködés a szülőkkel

A család szerepe kiemelkedő jelentőséggel bír a gyermek nyelvi fejlesztésében.

A gyermekek nyelvfejlődése elsősorban a családban történik. Ebből következően a német nyelvi fejlesztést az óvodában a családdal együtt közös feladatnak látjuk.

A magyarországi német nemzetiségi óvodák sajátos céljairól tájékoztatjuk a szülőket különösen kiemelve a nyelv- és a kultúra közvetítés egybeolvadó kettős jelentőségét.

Céljainkat a szülőkkel és családtagokkal közösen fogalmazzuk meg.

A szülőket – legfontosabb partnerként – bevonjuk az óvodai nevelésbe.

- Partnerközpontúan dolgozunk együtt a szülőkkel.
- Megmutatjuk a magyarországi német óvodák sajátosságait, hagyjuk, hogy pozitív eredményességéről maguk győződjenek meg.
- A magyarországi német óvodák sajátos céljairól, a nemzetiségi nyelvi nevelés előnyeiről az óvodai beiratkozáskor tájékoztatjuk a szülőket,
- amikor az új gyermekeket családjukban meglátogatjuk.
- szülői értekezlet alkalmával

- különböző összejöveteleken
- kétnyelvű óvodai honlapunkon
- kétnyelvű óvodai újságokban
- a város kétnyelvű újságjában
- a közös rendezvényeken, ünnepeken.
- Betekintést adunk a szülőknek óvodai munkánkba, pedagógiai programunkba.
Közösen alakítjuk nemzetiségi nyelvi nevelési céljainkat, a magyarországi német identitás megalapozására, erősítésére.

Rámutatunk az együttműködési lehetőségekre és annak fontosságára, Ennek megfelelő

aktivitásokat tervezünk.

- Játékdélutánokat, barkács-délutánokat, nyílt napokat szervezünk.
- Olyan kreatív kezdeményezéseket hozunk létre együtt a szülőkkel, amelyben a gyermekek régi magyarországi német kézműves-mesterségekkel ismerhetnek meg (fazekas, kékfestő, szövés, gyöngyfüzés stb.).
- Barkács-délutánokat szervezünk az apukáknak.
- Nemzetiségi napokat szervezünk a családtagokkal.
- A szülőkkel együtt látogatunk meg a településen érdekes épületeket, fontos helyeket.
- Az ünnepek előkészületeibe és lebonyolításába tevékenyen bevonjuk a szülőket.
- Magyarországi német hagyományokat ismerő szülőket, nagyszülőket meghívunk az óvodába és kérjük, hogy beszéljenek ezekről.
- Közös kirándulásokat szervezünk.
- Meghívjuk a szülőket, hogy munkájukról beszéljenek.
- Megállapodunk a családtagokkal abban, hogyan segíthetik, támogathatják gyermekük nyelvi fejlődését. Rámutatunk az együttműködési lehetőségekre.
- Igény esetén mondókákat, dalszövegeket, képes- és mesekönyveket adunk a szülőknek E-mailen.
- Olyan szülőket hívunk mesélésre, beszélgetésre az óvodába, akik beszélnek németül.
- Ösztönző szülői értekezleteket, közös továbbképzéseket, közös ünnepeket szervezünk.
- Beszélgetünk a szülőkkel a gyermekek nyelvi fejlődéséről.

Külső kapcsolataink

Együttműködünk más magyarországi német óvodákkal, nemzetiségi képviselői szervezetekkel, szervezetekkel, egyesületekkel és intézményekkel.

Ahogy ezt elérjük

- Keressük az együttműködést más nemzetiségi óvodákkal. Találkozókat szervezünk melyeken tapasztalatokat, ötleteket cserélünk, átadjuk jó kezdeményezéseinket, melyekkel kölcsönösen erősítjük munkánkat.
- Ezekon a találkozókön kizárólag németül beszélünk.
- Ötletbörzét tartunk „A gyakorlatból a gyakorlatnak” mottóval.

- A tágabb környezetre való nyitás esélyt jelent a nyelvi fejlesztésre. A gyermekekkel együtt határozunk meg új, kiegészítő tanulási helyszíneket az óvodán kívül, amelyeket tapasztalatszerzésre, tanulásra alkalmaznak.
- Nyelvfelkészítési koncepciókat bemutatjuk a szülőknek, nyilvánossá tesszük.
- Betekintést adunk a fenntartónak és az iskolának.
- Eredményes együttműködésre törekszünk egyesületekkel, iskolákkal, az idősekkel, könyvtárral és más nemzetiségekkel .

Regionális német nemzetiségi óvodai szakmacsoportban és hálózatban dolgozunk.

Ahogyzt elérjük

- Együttműködünk magyarországi német helyi közösségek hálózatának kiépítésében.
- Együttműködünk a magyarországi német pedagógusok egyesületével.
- Aktívan veszünk részt a helyi német kisebbségi önkormányzat ülésein.
- Partnerkapcsolatot ápolunk német pedagógiai intézményekkel.

Nyelvi- és kulturális programjainknak aktív nyilvánosságot biztosítunk.

Pedagógiai munkánk közzétételére minden lehetséges fórumot és kommunikációs eszközt felhasználunk.

Ahogyzt elérjük

- Tájékoztatjuk az önkormányzatot pedagógiai munkánkról.
- Bizonyos rendezvényekre, kiállításokra meghívjuk a polgármestert, az önkormányzati képviselőket és a kisebbségi önkormányzatot.
- Kapcsolatot tartunk más óvodákkal, pedagógiai intézményekkel, őket rendezvényeinkre meghívjuk.
- Munkánkról, a magyarországi német óvodák eseményeiről beszámolunk a helyi médiában. Faliújság, önkormányzati Hírek, Falu TV.
- Tájékoztatunk óvodai honlapunkról.
- Óvoda-újságot szerkesztünk.
- Nyílt napokat szervezünk.
- Partnernapokat rendezünk: szülőket, nagyszülőket hívunk az óvodába, akik munkájukról beszélnek.
- Magyarországi német óvodai mivoltunkat termeink jellemző berendezésével és német nyelvű feliratokkal prezentáljuk.

Az óvoda belső szervezete

A nevelőmunka minőségének biztosítása

Kihívásnak tekintjük magas színvonalú nevelőmunka megvalósítását. Az Irányelvek fontos alapkövei munkánknak. Az ebben megfogalmazott elvek is célok iránymutatóak és támogatóak. Céljainkat, feladatainkat az Irányelvek alapján fogalmaztuk meg, melyet a magyarországi németek vezető testülete hozott létre a magyarországi német óvodák szükségleteinek megfogalmazására.

Ahogyzt elérjük

- A Nemzetiségi Törvény alapos megismerésére és érvényesítésére törekszünk.
- Tanulmányozzuk a legújabb információkat, ha kétségeink vannak, utánanézzük a dolgoknak.
- A Nemzetiségi Óvodák Irányelvei és a Köznevelési Törvény meghatározzák munkánkat.
- Pedagógiai Programunkban lépről lépésre érvényesítjük az Irányelvek célkitűzéseit és követelményeit.
- Az új Irányelvek alapján rendszeresen felülvizsgáljuk munkánkat.

Munkánk célirányos dokumentálása nagyban hozzájárul a belső minőségfejlesztéshez.

Dokumentációnkban két feladat érvényesül.

Egy részről munkaeszközünk, mely biztosítja a folyamatosságot, az átláthatóságot és az eredményvizsgálatot a közösségben.

Más részről az óvoda teljesítményükre a külvilág számára.

Munkánkat a belső és külső átláthatóság elve alapján szervezzük.

Ahogyan ezt elérjük

- A csoporton belül kölcsönösen betekintést adunk projektjeinkről, történéseinkről.
- Munkánkat a szakmai csoportban közösen tervezzük és véleményezzük.
- Értéktétel mentesen beszéljük meg megfigyeléseinket a gyermekek fejlődéséről, ezekről a csoporton belül és a szülőkkel véleményt cserélünk.
- Minden gyermekről „személyiséglapot” vezetünk, melyben az egyéni fejlesztési tervek alapján jelöljük megfigyelésünket. Minden gyermekről ún. portfóliót készítünk, mely tartalmazza megfigyeléseinket, melyeket a gyermekekkel megbeszélünk, rajzokat, interjúkat, tanulási helyzeteket.
- Munkánkat fotókkal is prezentáljuk.
- Feljegyzésekkel dokumentáljuk munkánkat.
- Dokumentáljuk projektjeinket, kirándulásainkat, ünnepeinket.
- Foto-dokumentációt is készítünk.
- Dokumentáljuk csoportos megbeszéléseinket, jelenléti íveket és szabadságolási tervet készítünk.
- A kisebbségi önkormányzatot munkánkról tájékoztatjuk.

Folyamatos feladatnak tekintjük **nevelőmunkánk minőségének** fejlesztését. Ezt a célok és követelmények határozott megfogalmazásával és rendszeres értékeléssel érjük el. Munkánkat rendszeresen külső és belső értékelésnek vetjük alá. Állandó minőségbiztosítási folyamatban veszünk részt.

Ahogyan ezt elérjük

- Felelősségteljes önkontrollal számolunk be munkánkról.
- Minden óvónő naponta szóban, hetente egyszer írásban értékeli munkáját.
- A pedagógiai programunk cél- és feladatrendszerét rendszeresen áttekintjük a gyakorlati megvalósulást felülvizsgáljuk. A gyermekek egyéni portfóliója fejlődési folyamatuk megállapításában jelentős.

- A gyermekek nyelvi fejlődését rendszeresen dokumentáljuk és ellenőrizzük (hang- és videofelvételek).
- Munkánkról a szakmai csoportban nyíltan beszámolunk, azt értékeljük, felülvizsgáljuk.
- Munkánk ellenőrzése rendszeres csoportmegbeszéléseken valósul meg.
- Számítunk kolléganőink visszajelzéseire. Ez megköveteli, hogy munkavégzésünk során kölcsönösen megfigyeljük egymást, visszajelzéseinket ennek alapján fogalmazzuk meg. Ennek során megtapasztaljuk erősségeinket, gyengeségeinket a nyelvi fejlesztőmunkában.
- Célirányos visszajelzéseket várunk a vezetőtől.
- munkatársi megbeszéléseken
- ösztönző-, építő megbeszéléseken
- Számítunk a szülői visszajelzésekre. Ez
 - egyéni beszélgetésekben
 - fejlesztő megbeszéléseken
 - kérdőív segítségével valósul meg
- Fontosak számunkra partneriskolánk tanítóinak, tanárainak visszajelzései. Ezekhez az információkhoz személyes beszélgetések és kérdőívek útján jutunk.

Tudatában vagyunk annak, hogy az óvodai minőségbiztosítás nem nélkülözheti az óvónők egyéni továbbképzéseit.

- Minden óvónő folyamatosan képezi és értékeli önmagát. Közben ezek a kérdések fogalmazódnak meg.
 - Melyek a céljaim? Hova szeretnék eljutni?
 - Hol tartok? Melyek az erősségeim?
 - Miben kell fejlődnöm?
- Új információkat, benyomásokat, módszereket szervezett továbbképzéseken, szakirodalomból, partnerkapcsolatokból szerzünk bel- és külföldön.
- Óvónői továbbképzéseket magunk is szervezünk és továbbképzéseken részt veszünk.

Együttműködés csapatban (Óvónői csoportban)

A csapatmunka olyan folyamat, amit mindig újra kell szervezni és felépíteni.

A gyermekek, a családok és sajátmagunk jó közérzetének biztosítéka, hogy bizalommal és partnerként vegyünk részt a csapatmunkában. Pedagógiai munkánk fejlesztése, jobbítása így érhető el gyakorlati tapasztalatokkal és legújabb tudományos megállapításokkal.

Ahogyan ezt elérjük

- Minden csapattag felelősséget vállal a mindenkori feladatokban, valamint a nevelőmunka magas színvonalú megvalósításáért.
- A feladatok elosztása az adott funkció és képességek alapján történik.
- Minden csapattag felelősséget vállal a közösségért és a jó közérzetért.
- Minden csapattag véleményt alkot és komolyan veszi társai véleményét. A véleménykülönbségeket toleráns magatartással megvitatjuk. Ilyen viselkedésformában

minden tag érezheti, hogy helye van a csapatban, fontos a véleménye, ide tartozik, számítanak rá.

- Értéket közvetítő együttműködésekkel ápolunk
- Minden csapattag aktívan dolgozik, hozza az egyéni ötleteit, erősségeit.
- Német nyelvi kifejezőképességünk tökéletesítésében egymást támogatjuk.
- A pedagógiai csoportban csak németül beszélünk.
- Rendszeres megbeszéléseket szervezünk a kisebb és nagyobb csoportoknak.
- Közös programokkal erősítjük a „mi” érzést.
 - Az egymástól tanulás, az együtt tanulás természetes mindannyiunk számára.
- Együtt- és egymástól tanulunk.
- Beszámolunk a továbbképzésekről.
- Visszajelzéseket várunk a csapattagoktól, amelyeket továbbadunk.
- A gyermekekről szóló megfigyeléseinket kis csoportokban megbeszéljük.
 - Tudatosan és kötelességtudóan dolgozunk.
 - Készek vagyunk tanulni a hibáinkból.

Szakmai kompetenciák

„ Keresem minden gyermek sajátos titkát és azt kérdezem, hogyan segíthetném abban, hogy önmaga lehessen.

(Janusz Korczak)

Pedagógusképünk

Az óvónő rendelkezik az előírt képesítéssel.

Elsődleges modell, nyelvi minta.

- Örömmel beszél németül.
- Jól, magabiztosan beszél németül.
- A napirend cselekvéseiben következetesen németül beszél.
- Keresi a kapcsolatot a magyarországi német egyesületekkel, szervezetekkel.
- Ismeri és ápolja a magyarországi német tradíciókat és kultúrát.
- Szakszerűen alkalmazza módszertani sokszínűségét.
- Sokféle módszert ismer, melyeket kreatívan a szituációnak megfelelően használ.
- Tudatában van modell szerepének.
- Fegyelmezett.
- Megbízható.
- Pontos.
- Kreatív.
- A gyermeket, annak szükségleteivel együtt állítja a középpontba.
- Felelősséget vállal tetteiért.
- Együtt érző.
- Figyelmes.

- Képes lelkesedni.
- Képes a gyerekeket lelkesíteni.
- Hagyja, hogy lelkesítsék.
- Önképzése folyamatos.
- Képzzi magát a pedagógiai közösségben és óvodán kívüli kapcsolatokban.
- Továbbképzéseken vesz részt.
- Megfogalmazza továbbképzési igényét.
- Fejlődőképes.
- Nyitott az újra.
- Kapcsolatépítő.
- Azonosul vezető szerepével.
- Hagyja, hogy vezessék.
- Kiegyensúlyozott.
- Tud bánni az érzelmekkel.
- Képes szakmai vitát vezetni.
- A magánéletet és a hivatását képes külön választani.
- Rugalmas.
- Jól kezeli a kihívásokat.
- Jól kezeli a változásokat.
- Alkalmazkodik.
- Munkáját megtervezi, beszámol róla és dokumentálja.
- Kísérőként értelmezi jelenlétét, a gyermeket önmaga építőmesterének tekinti.
- A gyermekek fejlődését nyomon követi és dokumentálja.

Dajkaképünk

- Ismeri és ápolja a magyarországi német tradíciókat. És kultúrát.
- Tudatában van modell szerepével.
- Fegyelmezett.
- Megbízható.
- Felelősséget vállal tetteiért.
- Pontos.
- A gyermeket, annak szükségleteivel együtt, a középpontba állítja.
- Együttérzésre képes.
- Figyelmes.
- Képes lelkesedni.
- Folyamatosan képzzi magát.
- Részt vesz dajka továbbképzésen.
- Kész fejlődni, változni.

- Az újra nyitott.
- Jó a kapcsolatteremtő képessége.
- Azonosul a modell szerepkörrel.
- Hagyja, hogy vezessék.
- Kiegyensúlyozott.
- Tud bánni az érzelmekkel.
- Képes különválasztani a magánéletet és a hivatását, szakmáját.
- Rugalmas.
- Jól kezeli a változásokat.
- Alkalmazkodó.

Zárszó

Reméljük koncepciónk elégséges betekintést ad munkánkról.

Ez a dokumentum pedagógiai munkánk fontos alapja, mely meghatározza napi munkánkat. Az óvoda egész közösségére kötelezően érvényes.

Minden visszajelzést örömmel fogadunk, kérdéseikre szívesen válaszolunk.

Önöknek, gyermekeinknek és önmagunknak is értékes, gazdagító találkozásokat kívánunk.